

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ

آیا چا پیداکړل | آسمانونه | اوزمکه | اورا ښکته کړه | تاسو د پاره | له آسمان نه

مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ

آوبه | پس وټو کول مونږ | په دے سره | باغونه | ښاښته | نه وود (مکن) | تاسو د پاره

أَنْ تَنْبِتُوا شَجَرَهَا ۚ إِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَعَلِيمٌ

چا راټوکول تاسو | اونه د هغه | ایا بل څوک معبود شته | الله سره ؟ | (نا) بلکه | دوی | یوډله ده

يَعْدِلُونَ ۚ أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا

چا کړه روان دی | آيا چا | جوړه کړله | زمکه | ځای د قراری | او جوړه کړل | په مینه د دے کي

أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِي وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا

نهرونه | او پیداکړل | په دے کي | غرونه | او پیداکړله | په مینه د دود دریا یوځي | پرده

ۚ إِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَعَلِيمٌ ۚ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۚ أَمَّنْ

آیا بل معبود شته | الله سره ؟ | بلکه | اکثر په دوی کي | نه پوهیږي | آيا څوک

يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ

چا جواب ورکوي | ناقلا سره نه | هرکله چه د ډبلي هغه | اولرے کوي | تکلیف | او جوړوي تاسو

خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَعَلِيمٌ ۚ تَذَكَّرُونَ ۚ

نايان | (په) زمکه د کي | آيا بل معبود شته | الله سره | خبر لږ | تاسو نصیحت حاصلوي

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلِ

اباڅو | چه لار ښاي تاسو ته | په تیارو کي | د ښايان | او د دریاب | او څوک | رالږوي

الرَّيْحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ

هوکانه | زیرے وړکونکي | وړاندې | له رحمت (باران) خپل نه | آيا بل معبود شته | الله سره ؟

(باران د) رحمت نه وړاندې زیرے وړکونکي بادونه رالږوي - آيا الله سره بل څوک معبود هم شته ؟

تَعْلَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۳﴾ آمَنُ يَبْدُوا الْخَلْقِ

دیرلوئے | اللہ | لہ ہفہ خہ نہ | چہ دوی لے شریک نیسی | ایا خوک دے | چہ پہ اول خل پیدا کوی | مخلوق
اللہ تعالیٰ ددوی د جوہ و کرو شریکا نو نہ دیرا چت دے، بلکہ ہفہ ذات چہ مخلوقات لے پہ اول خل پیدا کرل

ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

بیابہ | دوبارہ پیدا کوی ہفہ | او خوک | رزق درکوی تاسوتہ | لہ آسمان | اود ز مکہ نہ
اوبیا بہ لے سردوبارہ پیدا کوی او کہ ہفہ ذات چہ تاسولہ د آسمان نہ او د ز مکہ نہ روتی درکوی

عَالِهِ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ

آیا بل معبود شتہ | د اللہ سرہ | دواہیہ | راوہی | خیل دلیل | کہ چرے یی تاسو
آیا اللہ تعالیٰ سرہ خوک بل معبود م شتہ؟ (دے نبی!) تہ ورتہ وواہیہ چہ خیل دلیل راوا ند کوی کہ تاسو

صَادِقِينَ ﴿۶۴﴾ قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

دبستی | وواہیہ | نہ پوہیدی | ہفہ خوک چہ | پہ آسمانو | اوز مکہ کبے دی
دبستی یی۔ ورتہ وواہیہ چہ پہ آسمانو کبے او د ز مکہ پہ مخ بغیر د اللہ تعالیٰ نہ بل ہی خوک پہ غیبو

الْغَيْبِ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿۶۵﴾ بَلْ

پہ غیبو | سیوا | د اللہ نہ | او نہ پوہیدی | چہ کلہ پہ | دوی را پا خولے شی | بلکہ
نہ پوہیدی، اودوی خود و مرہ قدر خبر نہ دی چہ کلہ بہ (سردوبارہ) را ژوندی کیدی۔ بلکہ

أَدْرَكَ عَلَيْهِمْ فِي الْآخِرَةِ قُلْ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْهَا

ختم شوئے دے | علم ددوی | د آخرت پہ حقلہ | بلکہ | دوی | پہ شک کبے دی | لہ دے نہ
د آخرت پہ حقلہ خود دوی خیل علم ہیٹ نہ دے۔ بلکہ داخل قوپہ خیلہ د آخرت پہ حقلہ ہم پہ شک کبے پراتہ

بَلْ هُمْ مِّنْهَا عَمُونَ ﴿۶۶﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِذَا ذُكِّرُوا

بلکہ | دوی | لہ دے نہ | پاندہ دی | ادوائی | ہفہ خلق چہ | کافران دی | آیا ہر کلہ چہ شومونہ
دی نا۔ بلکہ دوی د ہفہ د طرف نہ خاتونہ پاندہ کوی دی۔ او د کافران وائی چہ آیا ہر کلہ مونہ اوز مونہ مشران

تَرْبًا وَآبَاؤُنَا أَنَا لَمْ خَرَجُونَ ﴿۶۷﴾ لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا

خاؤرے | اوز مونہ پلاران (ہم) | (نہ) آیا مونہ پہ | بہرہ را وویستے شو؟ | بیشک | وعدہ شوئے دے | د دے
خاؤرے شو نو آیا مونہ بہ دوبارہ ژوندی کولے شو؟ دا وعدے و ہاند ہم مونہ سرہ

نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ إِن هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ

مونہ سرہ | اوز مونہ پلار نیکیہ سرہ | لہ دے نہ و ہاند | نہ دی | دا | مکر | قیصی
اوز مونہ پلار نیکیہ سرہ شوی دی، دا ہے د پخوانو خلقو (جوہے کوئے) قیصی

الْأُولَیِّینَ ﴿۶۸﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ

د پخوانو خلقو | وواہیہ | دگر خئی | پہ زمکہ کبے | بیا وگوری | خشک | شو
دی۔ ورتہ وواہیہ چہ پہ زمکہ کبے وگوری او وگوری چہ د بحر مانو

عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ۵۹ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ
 دگنا مگارو | اوتنه غم مہ کوہ | بہ دوی بانڈ | اومہ کیڑہ تہ | زہہ تہ
 اوتہ ددوی بہ حال غم مہ کوہ ، او ددوی بہ فریبو نہیل
 یَمْكُرُونَ ۶۰ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
 ہفہ تہ نہ چہ دوی فریب کوہ | او دوی وائی | کد بہ وی | دا | وعدہ | کہ چرے بی تاسو
 صَادِقِينَ ۶۱ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي
 رہینتی | دواہ | شاید | چہ شوے وی | نزدے تاسوتہ | غے | ہفہ تہ چہ
 رہینتی بی ؟ اے پیغمبر ! تہ ورنہ دواہ چہ کیدے شی چہ تاسو کم عذاب دومرہ بہ تلوار غواہی دہے
 تَسْتَعْجِلُونَ ۶۲ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنْ
 بہ تندی غواہی تاسو | او بیشک | ستارب | لوے فضل والاہے | بہ خلقو بانڈ | او لیکن
 یوسر بہ تاسو بانڈ لکیدے وی - او بیشک ستارب بہ خلقو دیر مہربان دے | خو اکثر
 أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ۶۳ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ
 اکثر بہ دوی کہے | شکر نہ کوہ | او بیشک | ستارب | منہ پوہیری | تہ چہ پتہوی
 خلق شکر نہ کوہ - او بیشک ستارب تہ ہر تہ معلوم دی تہ چہ دوی بہ
 صُدُّوهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ۶۴ وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ
 ددوی سینے | او تہ چہ | دوی ہکارہ کوہ | اوتہ دے | ہیخ غائب | بہ آسمان کہے
 نہون کہے پتہوی او تہ کارونہ چہ بہ ہکارہ کوہ - او بہ آسمان کہے | یا بہ زمکہ کہے داسہ ہجہ خیز
 وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ۶۵ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَقُصُّ
 (زمکہ کہے) | مکر | ہفہ دہ بہ کتاب | واضحہ کہے | بیشک | دا | قرآن | بیانی
 بہ نشہ چہ ہفہ بہ واقعہ کتاب (لوہ محفوظ) کہے درج نہ وی - بیشک چہ دا قرآن بنی اسرائیلو تہ ہفہ
 عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ أَكْثَرُ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۶۶ وَإِنَّهُ
 بہ بنی اسرائیلو بانڈ | اکثر ہفہ خبرے چہ | دوی پہ ہفہ کہے | اختلاف کوہ | او بیشک دا
 کثرے خبرے خرگندوی چہ دوی پہ کہے (تراوسہ) اختلافونہ کوہ - او دا کتاب د
 لَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ۶۷ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ
 ہدایت | اورحمت دے | دہو مناد دپارہ | بیشک | ستارب بہ | فیصلہ وکری | ددوی ترمیغہ
 بہاندارو بہ حقہ دہدایت ذریعہ اوعین رحمت دے بیشک چہ ستارب بہ ددوی ترمیغہ بہ خیل حکم
 بِحُكْمِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ۶۸ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
 بہ خیل حکم سرہ | او دے | زبردست دے | پوہہ دے | پس توکل کوہ | بہ اللہ
 فیصلہ وکری او ہفہ دقتو تو خاوند کہ بہ ہر تہ پوہہ دے - نو تہ بہ اللہ تعالیٰ ہانڈ باور ساتھ

فِيهِ وَالنَّهَارُ مُبْصِرًا ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۸۷﴾

په هغه ځای کې چې روښانه شوې بېشکه | په دې ځای کې | نځې دې | هغه قوم د پاره | چې ایمان لري
دوی او ورځ مو روښانه جوړه کړې ده | بېشکه په دې ځای کې هغه خلق د پاره نځې دې | چې ایمان راوړي

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ

او په کومه ورځ | چې پوک وهل شي | په شپېلۍ کې | نوو به ویريږي | هغه څوک چې | په آسمانونو کې دې
او په کومه ورځ | چې شپېلۍ پوک وهل شي | نو څوک چې په آسمانونو او په زمکه کې موجود دې

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَ كُلُّ أَتَوُهُ

او هغه څوک چې | په زمکه کې دې | سیمو او هغه چا چې | وغواړي الله | او | ټول به | دده په مخ کې راځي
هغه ټول به و ویريږي | خو څوک چې الله وغواړي | او ټول به ورته (د ځان) زوړند

دَاخِرِينَ ﴿۸۸﴾ وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ

عاجزه شوی | او ته به وویږي | غرونه | چې کمان کوې ته په هغه باندې | په هلې ولاړه | او هغه به | روان وي
را روان وي - او ته چې د غرونو ته غورې نو دا خیال به کوې چې پاڅه په هلې ولاړې دي حال دا چې دا

مَرَّ السَّحَابُ صَنَعَ اللَّهُ الَّذِي أَنْفَقَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ

په شان د تللو | دورته | کارې کړي | د الله | چا چې | مضبوط جوړ کړو | هر یو څیز | بېشکه دې
غورونه به کله د وړیو غونډالو | دا د الله تعالی کارې کړي ده چې هر څیز ته دیر مضبوط جوړ کړې دې | هغه

خَيْرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿۸۹﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا

غیردارې | په هغه څه چې | تاسو ته کوئ | څوک چې راشي | د نیکۍ سره | نو هغه د پاره | بهتر دې | له هغه نه
ستاسو په کارو نو نیمه خبر دې - څوک چې نیکي راوړاندې کړي نو هغه له به (چېر) غوره اجر ورکړې شي

وَهُمْ مِّنْ فَزَعٍ يَّوْمَئِذٍ أَمْنُونَ ﴿۹۰﴾ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ

اودوی | له ویرې نه | د دغه ورځې | په پام کې دې | او څوک چې بدې راځي په کړي نو
اوداسې خلق به د دغه ورځې د ویرې نه | په پام کې دې | او څوک چې بدې راځي په کړي نو

فَكَبَّتْ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ يُجْرُونَ ۚ إِلَّا مَا

پس اولې به اچولې شي | مخونه د دوی | په دوزخ کې | تاسو ته به سزا نه شي درکولې | مگر د هغه څوک چې
په دې به په دوزخ کې ارتواو کړې شي (او دې به شي) چې تاسو ته صرف د هغو څوکو سزا درکولې

كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۹۱﴾ إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ يَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدِ

تاسو به کول | بېشکه چې | حکم شوی د ماته | چې زه عبادت وکړم | د رب | د دې ښار
شي چې تاسو به دنیا کې کول - ماته خو صرف دا حکم شوی دې چې زه د دې ښار (مکه) د مالک عبادت وکړم

لَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ ۚ وَأَمْرُهُ أَنْ أَكُونَ

کوم چې | دغه عزتمند کړې دې | او هم د دغه دې | هر یو څیز | او ماته حکم شوی دې | چې یم د زه
چا چې د ښار ته عزت نځې دې | او هر څه د هغه دې | او ماته دا حکم شوی دې چې (د هغه)

الْأَرْضِ وَجَعَلَهُمْ آيَةً ۖ وَجَعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ۝

چہ کمزور کیے تھی دو | پہ زمکہ کہے | اومونیز جو پکرو دوی | پیشوایان | اومونیز جو پکرو دوی | وارثان
ہفتی بانیا احسان وکرو او دوی (د ملک) سرداران جو پکرو او ہم دوی (د دے) وارثان - چہ کمرو۔

وَنُمِكنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ

اومونیز طاقتور کرد | دوی | پہ زمکہ کہے | اومونیز ونبائیو | فرعون | اوہامان
او پہ ملک کہے ورلہ بنیہ مضبوط کرد ، او فرعون او ہامان او دوی لبکروہ دد کمزور

وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ۝

او لبکروہ دوی تہ | دد کمزور دلاس | تہ ہفہ خیز | د کوم نہ چہ دوی ویریدل | اومونیز الہام راو لیر
د لاسہ ہم ہفہ (انجام) ونبائیو د کوم نہ چہ دوی ویریدل ، اومونیز د موسیٰ مور

إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيْهِ ۖ فَإِذَا خَفَتْ عَلَيْهِ قَالَتْ

د موسیٰ د مورطہ تہ | چہ تہ بی وکروہ دہ تہ | پس ہک کہہ | تہ ویریدہ | پہ دہ | نو و غورزوہ دہ
تہ الہام وکرو چہ تہ دہ لہ تہ وکروہ نوہر کہہ چہ پرے تہ ویریدہ ، نو پہ دریاب کہے

فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي ۖ إِنَّا رَأَوُوهُ إِلَيْكَ

پہ دریاب کہے | اومہ ویریدہ | اومہ غم کوہ | بیشکہ مونیزہ | دے واپس کرد | سٹا طرف تہ
تہ وچوک او ہیہ اندیشہ مہ کوہ او ہیہ غم مہ کوہ مونیزہ دا بچے تاتہ پستہ در کرد

وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ۝

او چوہرہ کرد دے | لہ پیغمبرانو تہ | بیار اوچت کرد دے | د فرعون د کور خلق | چہ شہ
او دے بہ دخیلو پیغمبرانو تہ یو پیغمبر جو کرد نوہ فرعون خلق موسیٰ د دریاب نہ راوچت کرد چہ د

لَهُمْ عُدُوٌّ وَحَرَزَانٌ ۚ إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا

دوی پارہ | د بنین | او سبب د غم | بیشکہ | فرعون | اوہامان | اولبیکرے د دوی
ہفتی د د بنین او د غم باعث شہ ، پہ دے کہے شک نشہ چہ فرعون ، ہامان او د دوی لبکروہ

كَانُوا خَطِيئِينَ ۝ وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتْ عَيْنٌ

وو | خطا کوونکی | او دوئیل | بنیہ | د فرعون | بخوالے | د ستر کردے
تول پہ غلطی وو او د فرعون بنیہ وویل چہ دا (ہلک) زما اوستا د دواہرہ د پارہ

وَلَكِ لَا تَقْتُلُوهُ ۖ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ

ماد پارہ | او تاد پارہ | دے مہ وڈنی | شاید | چہ دے مونیز لہ فقہ را کہی | یا مونیز ونبائیو
د ستر کرد بخوالے دے ، دے مہ وڈنی ، کیدے شہ چہ مونیز تہ فائدہ را کہی | یاہ خان لہ

وَلَدًا ۚ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝ وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَرَغًا

موتے | او دوی | نہ پوہیدل | او شو | زہہ | د موسیٰ د مور | خالی د قرار نہ
موتے کرد او ہفتی (پہ اصل حال) نہ پوہیدل ، او د موسیٰ د مور زہہ ناقلاہ شہ

إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَطْنَا عَلَى قَلْبِهَا لَاسْتَكُونَتْ

بیشک نزد می وه | داچه بنکاره کری | هغه | که چرکه نه وه | محکم کرے مونږ | زهه ددے | چه وی دا |
نزد می وه چه موسیٰ حال (د فرعون خلقونه) بنکاره کری که مونږ د هغه زهه د راتینک کرے نه وه چه هغه چه

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۝ وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ ۖ فَبَصُرَتْ

له یقین کوونکونه | او (د موسیٰ مور) ووئیل | دد د خورته | روانه شه دکه پیسه | بیا ولیدو دے
مونږ کلک یقین وساتی. او هغه د موسیٰ خورته ووئیل چه نه ورپسے درک وهه ، نو هغه موسیٰ ته دلته

بِهِ عَنْ جُنُبٍ ۖ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۝ وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ

هغه | دلرے نه | او دوی | نه پوهیدل | او حرام کرے مونږ | په دکه بانډ | دائی کانه
نه (پت پت) کتل او د فرعون خلق پرے نه خبریدل ، او مونږ د اول نه په هغه بانډ دائی کانه منع

مِنْ قَبْلُ ۖ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ

له وړاندته | پس (د موسیٰ خور) ووئیل | ایا زهه وینایم تاسوته | یو کور والا | چه ددکه پرورش وکړي
کپه وه (چه د هچا ته نه اخستو) نو د موسیٰ خور ووئیل چه ایا زهه درته د یو دایه کوس پته وینایم چه ددک ماشوم

لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَصْحُونَ ۝ فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ كَىٰ

تاسو پاری | او هغوی به | ددکه | خبر خواه هم وی | نو مونږ پستنه کړو دے | ددکه د مور ته د پالاکچه
پالنه به درل کوی او ددکه خبر به هم غواړی. نو مونږ هغه خپله مور ته پستنه ورسولو چه د هغه

تَقَرَّرَ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۖ وَلْيَتَلَعَّمَنَّ أَنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَلَكِنْ

پخوی | سترگه ددے | او غوږ نه نه شی | او چه پوهه شی | چه بیشک | وعده | د الله | رښتیا ده | اولیکن
سترگه پرے یخیری او چه غوږ نه نه وی او چه په دے پوهه شی چه د الله تعالیٰ وعده حقه ده خو

أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ أَتَيْنَاهُ

اکثر له دوی نه | نه پوهیږی | او هکله چه | د ورسیدلو | خپله خوانی | او پوره (توانا) شو | نو مونږ ورکړو ددته
اکثر خلق په دے (خبرو) نه پوهیږی او هغه وخت چه موسیٰ خپله خوانی ته ورسید او بښه تکره ورشو

حُكْمًا وَعِلْمًا ۖ وَكَذَٰلِكَ نُجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝ وَدَخَلَ

حکمت | او علم | او دغه شان | مونږ بدله ورکړو | نیکانو ته | او ددک اخل شو
نو مونږ ورته حکمت او علم ورکړو او مونږ نیکانو خلقونه هم د غښه بدله ورکړو. (او یوکه ورځ) موسیٰ په

الْمَدِينَةِ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ ۖ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ

په ښار کې | په وخت | د غفلت کې | د اوسیدو د هغه | پس بیا موندله | په ښار کې | دوه سړي
په داسه وخت کې ښار ته ورننوټو چه د هغه خلک غافل وو ، نو هلته د دوه تنه سړي په

يَقْتَتِلَ ۖ هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَاسْتَغَاثَهُ

چه جگړه کوله | دا (یوځ) | ددکه د قوم وو | او دا (بل) | ددکه د دشمنانو نه | پس فریاد وکړو ددته
حکمی ولیدل | دا (یو) | خو ددکه د قوم (سني اسرائیل) نه وو او بل ددکه د دشمنانو نه وو ، نو کوم تن چه ددکه

الَّذِي مِنْ شَيْعَتِهِ عَلَى الَّذِينَ مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَوَكَرَهُ مُوسَى
 هَفْ جَاحِہ | دَدَہ دَ قَوْمِ نہ وو | پہ خلاف دَ ہف جَ | چہ دَدَہ دَ دَ شَیْمَانُو نہ وو | پس سُوک و رکھو ہف تہ | موسیٰ
 قَوْمِ سِرے وو ہف دَ شَیْمَانُو قَوْمِ دَ سِرے پہ مقابلہ کئے دَ موسیٰ نہ مدد و غوثیتلو، نو موسیٰ و ولہ یوسوک و رکھو
 فَقَضَىٰ عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۖ إِنَّهُ عَدُوٌّ
 نو لارے تمام کر دَ | دَ ہف | دَہ و وئیل | دا (خو) | یو شیطانی حرکت دے | بیشک ہف | دَ شَیْمَانُو
 نو ہف پہ خائے سورشو، موسیٰ و وئیل دا خو یو شیطانی کار و شو، بیشک چہ شیطانی بیکارہ دَ شَیْمَانُو
 مُضِلٌّ مُبِينٌ ۚ قَالَ رَبِّ اِنِّیْ ظَلَمْتُ نَفْسِیْ
 گمراہ کوئے | بیکارہ | دَہ و وئیل | اے زماربہ! | بیشک ما | ظلم و کرد | پہ خیل خان
 چہ سِرے پہ غلطہ لارہ اچوی، موسیٰ و وئیل چہ اے زماربہ! | ما پہ خیل خان ظلم و کرد
 فَاعْفُرْ لِّیْ ۖ فَغَفَرْلَهُ ۖ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۝۱۳
 پس معاف کرہ ما | نو معافی لے و کرہ دَ تہ | بیشک ہم دے | بخشنوئے | مہربان دے -
 پس تہ راتہ معافی و کرہ نواللہ تعالیٰ ورتہ معافی و کرہ، بیشک چہ ہف بخشنوئے مہربان دے
 قَالَ رَبِّ بِمَاۤ اَنْعَمْتَ عَلَیْ فَلَئِنْ اَكُوْنَ ظَهِیْرًا
 دَہ و وئیل | اے زماربہ! | لکھ چہ | تا انعام و کرد | پہ ما | پس ہیجہ کلہ بہ نہ یم زہ | مدد کار
 موسیٰ و وئیل چہ اے زماربہ! | تا چہ پہ ماکوم احسان کرے دے | نو زہ بہ ہیجہ دَ مجرمانو مدد کار
 لِلْمُجْرِمِیْنَ ۝۱۴ فَاصْبِرْ ۖ فِی الْمَدِیْنَةِ خَافِیًا یَّتَرَقَّبُ ۚ فَاِذَا
 دَ مجرمانو | پس صبر کر دَ | پہ بنار کئے | ویریں وئے | انتظار کوئے | پس ناگہانہ
 نہ جوہیریم - الغرض پہ موسیٰ باندی پہ بنار کئے دَ ویرے او انتظار پہ حالت کئے صبا شو نوغہ گوری چہ
 الَّذِیْ اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ یَسْتَصْرِخُهُ ۖ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ
 ہم ہف سِرے | چہ مدد لے غوثیتہ وو | پروت | ہف دَ تہ فریاد کوئے | دَہ و وئیل | دَہ تہ | موسیٰ
 پروت تہ نہ کوم سِرے امداد غوثیتہ وو ہف ورتہ من بیا (دَ امداد دَ پارہ) آواز نہ کوی، موسیٰ ورتہ و وئیل چہ تہ
 اِنَّكَ لَغَوِیٌّ مُّبِیْنٌ ۝۱۵ فَلَمَّا اَنَّ اَرَادَ اَنْ یَّبْطِشَ بِالَّذِیْ
 بیشک تہ | گمراہ یے | بیکارہ | بیاہر کلہ چہ | دَہ ارادہ و کرہ | چہ لاس ورو اچوی | ہف چاہہ چہ
 غوثیکارہ بے لاسے سِرے یے؟ نوغہ وخت چہ موسیٰ ہف سِرے تہ لاس ورا ویدد کرہ کوم چہ دَدَہ
 هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا ۚ قَالَ یٰمُوسَىٰ اَسْرِیْدُ اَنْ تَقْتُلَنِیْ
 ہف دَ شَیْمَانُو | دَہ دَہ و وئیل | اے موسیٰ! | آیاتہ غوارے | چہ تہ ما و ورتے
 شریک دَ شَیْمَانُو نو ہف (اسرائیلی) و وئیل چہ اے موسیٰ! | آیا تہ ما ہم ہف ورتہ غوارے لکھ
 کَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا ۖ بِالْأَمْسِ ۖ اِنْ تُرِیْدُ اِلَّا اَنْ تَكُوْنَ
 لکھ کلہ چہ | تا ورتے دے | یوسرے | پروت | تہ نہ غوارے | مکر دَ چہ | تہ دے
 چہ پروت دَ یوسرے ورتے وو؟ | تہ خو بس پہ دے ملک کئے خیل رعب

جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿٦٩﴾ وَجَاءَ

ظالم | یہ زمکہ کئے | اوتنے غواہے | چہ یئے دتہ | لہ نیکانہ | اوراے | کنبینول غواہے ، اودانہ غواہے چہ سمہ روعہ د وکرے ، اویوسرے

رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَمُوسَىٰ إِنَّ

یوسرے | د آخرے غاہے نہ | د بنار | پہ منہہ | دے دوئیل | اے موسیٰ | بیشک | د بنار دبلے غاہے نہ یہ منہہ منہہ راغے ، دے دوئیل چہ اے موسیٰ ! دلہاریان

الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ

سرداران | مشورے کوی | ستاپہ حقلہ | چہ دوزن تا | پس تہ ووخہ | بیشک زہ | تادپارہ | ستاپہ حقلہ مشورے کوی | چہ تا دوزن تا | نو تہ (دملک نہ) بہ لای شہ ، زہ ستاخیر

مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٧٠﴾ فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ

لہ نیک خواہانو نہ ہم | پس دے را دوتلو | دھغہ خائے نہ | ویریدونکے | انتظار کوونکے | ادہ دوئیل | اے زماربہ | غوارم - نو موسیٰ دھغہ خائے نہ د ویرے او پریشانی پہ حال کئے دوتلو ، دے دوئیل چہ لے زماربہ !

نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٧١﴾ وَلَمَّا تَوَجَّهَ تَلَقَّاءَ مَدْيَنَ قَالَ

نجات را کہو مالہ | د ظالمانو لہ قوم نہ | اوہرکہ چہ متوجہ شوہے | طرف د مدین نہ | نووے دوئیل | ماددے ظالمانو نہ خلاص کرہ ! اوغہ وخت چہ موسیٰ د مدین اہر تہ روان شو نو دے دوئیل

عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿٧٢﴾ وَلَمَّا وَرَدَ

امید لرم | چہ زماربہ | د سبائی ماتہ | نبغہ | لاسہ | اوہرکہ چہ | دے ورسپہ | چہ امید دے چہ خیل رب پہ راتہ سمہ لاس ونبائی - او بیا غہ وخت چہ د مدین د اوبو

مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةٌ مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ

اوبو د مدین نہ | ادہ بیاموندلہ | ہلتہ | یوچلہ | د خلقو | چہ خد بولے (خاروی) | ادہ بیاموندلہ | غارے تہ ورسیدو | نوہلتہ دے د خلقو یو تو لے بیاموندلہ چہ (خاروی) | خرو بوی | او دھغوی نہ نہسکتہ

مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا

د دوی نہ جدہ | د دہ بنیے | چہ رامنہ کرے لے وچیلٹی | ادہ دوئیل | غہ دے حال ستاسو | اہر تہ دے د دہ بنیے ولیدے چہ (چیلٹی لے) | را ایسارے کرے ولایے دی | موسیٰ دوئیل چہ تاسو غہ غوارے ؟

قَالَتَا لَأَنسُقِيَ حَتَّىٰ يُصَدِّرَ الرَّعَاءُ سَكَنَهُمَا وَابْنَا

ہو دواہو دوئیل | نہ شو خرو بولے مونہ | تردے چہ | واپس بوی | شپانہ | اوز مونہ پلار | ہغوی ووتیل چہ مونہہ (پہ خیلو غارو) | اوبہ نہ خنیو و ترشو چہ کپ بانہ (چیل کپل کونہ) | پستہ نہ کری | اوز مونہ پلار

شَيْخٍ كَبِيرٍ ﴿٧٣﴾ فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ

چیر بوجا دے | نو موسیٰ خرو ب کرے | د دوی (چیلٹی) | بیا | ورو کرشیدو | طرف د سوری نہ | چیر بوجا دے ، نو موسیٰ دھغوی بہ خاطر دہ کپل (اوبہ) د غشیو لے نو بیا اوخر تہ پہ سوری کنبینا ستونو

فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لَمَّا أَتَزَلْتُ إِلَىٰ مِنْ خَيْرٍ

پس ده وويل اے زماريه! بيشكه زه هغه غيڙه ڇه | ته ٺه نازل ڪرے | زما طرف ته | له بيشكه ڪرے ته

فَقَبِيرٌ ۲۳ فَجَاءَتْهُ أَحَدُهُمَا تَمْشِي عَلَىٰ اسْتِحْيَاءٍ ز

محتاج ڀيم | پس داخله ده ته | يوه (جيني) له دواونه | رادوانه | په حياسره

ييم - بيا په دے دوو جيئو ڪڻے يوه ورته (واپس) داخله ڇه | حيات ٺه ڪو،

قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ

دے وويل | بيشكه | پلار زما | بلي تا | ڏپاره دے ڇه درکري تاته | بدله | ڇه ڇه خوب ڪرے تا

لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ

ڏپاره زموږ | پس هر ڇه | ڏکرا غلوه ده ته | اويڙه ڪرله | ده ته | قصه | ده وويل | مه ويري ڇه

بَدَلَهُ دِرْهَمٌ نَحوه وَخَتَّ وَحْتًا ۲۴ هَـ هَـ شَعِيبٌ لَّهٗ رَاغُلَاوَهُۥ تَهٗ ٺَهٗ خِيَلَهُ قَصَبٌ مِّنْ نَّوْهَۥ وَرَّ دَوِيلٌ ۲۵ ڇه مه ويري ڇه

تَهٗ غُلَاوَهُۥ شَوَّۥ | له ظالم قوم نه | وويل | يوه له دے دواونه

تَهٗ دَ ظَالِمًا لَّنَا خَلَقُوا دَ لَاسَ) نه داخله شوے ٻے - ڇه دے جيئو ڪڻے يوه وويل ڇه له زما بيا

يَا بَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مِّنْ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوَىٰ

اے زما پلار! | ملازم وسانه دے | بيشكه | ڏيريئو (سڻ) | ڪوم ڇه ته ملازم سانے | ڇه توان

دے نوکر ڪرڻ، ڪه ڇه بنه نوکر هغه دے ڇه قویٰ | امانت ڪر

الْأَمِينُ ۲۶ قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَىٰ

اماند ادوی | (شعبي) وويل | بيشكه زه | غوايم | ڇه په نڪاح درکرم تاته | يوه

وی - هغه ورته وويل ڇه زه دا غوايم ڇه په خپلو دوو لونڙو ڪڻے ڏيوے تاسره

ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَىٰ أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَبِجٍ

زما له دے دواو لونڙو نه | په دے (شرط) | ڇه ته ملازمت وکړه زما | اشته | کاله

نڪاح وکرم، په دے شرط ڇه ته به اته کاله زما خدمت ڪوے -

فَإِنْ أَتَمَّمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدَكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ

بياکه ڇه ته پوره ڪرله | لش (کاله) | نو (هغه) به ستاله طرف نه (نيکي) وی | اونه غوايم زه | ڇه سختي وکرم

اوکھ ڇه ته تامل کاله پوره ڪرله نو دا به ستا احسان وی | اوڙه په تا ڇه دروند کار ڪول

عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ۲۷ قَالَ

په تا باني | زما به ته بيا موے ما | ڪه ڇه | و غواي الله | له صالحانوه | (موسى) وويل

ته به انشاء الله ما به معامله ڪڻے ڏيريئو بيا موے - موسي ورته وويل ڇه

ذٰلِكَ بَيِّنِيْ وَبَيِّنَكَۙ اَيُّمَا الْاَجَلَيْنِ قَضَيْتَ

دا (وعدہ ۵۵) | بہ مبینہ زما | او پہ مبینہ ستلکے | کوہ مودہ چہ م پہ چہ دوارو کینہ | زہ پورہ کرم
دا خبرہ زما اوستا ترمینہ خلاصہ شوہ - پہ دوارو کینہ ہر پورہ نیتہ چہ زہ پورہ کرم شو پہ

فَلَا عُدُوَانَ عَلَيَّ وَاللّٰهُ عَلٰی مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

نوں نہ وی جبر | پہ ما بانید | او اللہ | پہ ہفتہ چہ | مونہ وایو | کوہ دے
ما بہ جبر نہ وی - او خہ چہ مونہ وایو اللہ تعالیٰ پہ ہفتہ کوہ دے

فَلَمَّا قَضٰى مُوسٰى الْاَجَلَ وَسَارَ بِاَهْلِهٖ اُنْسَ

پس ہر کہ چہ | پورہ کرم | موسیٰ | مودہ | اوروان شو | خیل کور والاسر | نو ولیدو
نو خہ وخت چہ موسیٰ نیتہ پورہ کرم ، او خیل تہر سرہ (پستہ مصوتہ) روان شو نو د طور (نوں)

مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًاۙ قَالَ لِاَهْلِهٖ امْكُثُوۙ اِنِّىْ اُنْسْتُ

لہ (کوہ) طور د طرف نہ | یواور | دہ وویل | خیل کور والاتہ | ایسارشی تاسو | بیشکہ ما ولیدو
غورہ (د غارے نہ) یواور ولیدو ، خیل کور والاتہ وویل چہ تاسو دلت ایسارشی ، ما ولیدو

نَارًاۙ لَّعَلِّيْ اَتِيْكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍۭ اَوْ جَذْوَةٍۭ مِّنَ النَّارِ

اُور | شاید زہ | لاؤم تاسوتہ | لہ د غہ خلتہ | خہ خبر | یار لاؤم ، خہ شعلہ | د اُور
دے ، شاید چہ تاسو لہ ترے نہ خہ خبر لاؤم ، یا د اُور یوہ شعلہ چہ تاسو ورتہ مانہ

لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُوْنَۙ فَلَمَّا اَتٰهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ

چہ تاسو | خان تو د کروی | پس ہر کہ چہ | دے داغہ ہلتہ | (نو) آواز ورتہ و شو | لہ غارے نہ
تو دہ کروی ، نو خہ وخت چہ موسیٰ د اُور خواتہ ورسیدو نو د ہفتہ میدان د بنی طرف نہ پہ

الْوَادِ الْاَيْمَنِۚ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِۚ اَنْ يُّمُوْسٰى

میدان د بنی اُرخ | پہ خائے | برکتی کینے | لہ یوے اونے نہ | چہ اے موسیٰ
پہ ہفتہ مبارک خائے کینے د یوے اونے نہ ورتہ آواز و شو چہ اے موسیٰ

اِنِّىْ اَنَا اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِيْنَۙ وَاَنْ اَلْقِ عَصَاكَۙ

بیشکہ ہم زہ یم | اللہ | پروردگار | د جہانوتو | او چہ | و غور زوہ | خیلہ امسا
بیشکہ ہم زہ ہفتہ اللہ یم چہ د توو جہانوتو پروردگار یم - او خیلہ امسا و غور زوہ

فَلَمَّا رَاَهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا

پس ہر کہ چہ | دہ ولیدہ امسا | چہ حرکت کوی | لکہ چہ دا | مار دے | (نو) دے واپس شو | شاگر خوتکے
نو خہ وخت چہ ہفتہ ولیدل چہ امسا لکہ د مار غوبی حرکت کوی نو شا غارے نہ لے منہ کرم او پہ

وَلَمْ يُعَقِّبْ يٰمُوْسٰى اَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ اِنَّكَ مِنَ الْاٰمِنِيْنَۙ

او بیرتہ راؤنہ گر خیدو | (کم و شو) اے موسیٰ | راوا بندش | اوہ ویریدہ | بیشکہ تہ | لہ امن موندو و نکونہ یے
وروستوئے و نہ کتل (مونہ و ویل) اے موسیٰ | راوا بندش اوہ ویریدہ ، وے چہ تہ پہ امن یے !

أَسْأَلُكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سَوَاءٍ
 نَبَاسِه | خپل لاس | په خپل کږیوان کې | هغه به راوړی | سپین | به له خه عیب نه
 (او) خپل لاس کږیوان ته ننباسه نو بغیر د خه عیب نه به خلتده سپین راوړی
 وَأَضْمَمُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَنِكَ بُرْهَانِ
 او ملاؤ کړه | خپل ځان ته | خپل مټ | له ویرې نه | پس دا دواړه | دلیونه دی
 او د ویرې (د لږه کولو) د پاره خپل لاس (بیا) خپل بازو سره یوځای کړه (په سم شی) . دا ستاد رب له طرف نه
 مِنْ رَّبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا
 ستاد رب له طرف نه | طرف د فرعون | او د سردارانو د هغه نه | بیشکه دوی | د و
 فرعون او د هغه سردارانو د پاره دوه مخه دی ، یقیناً هغوی ویر
 قَوْمًا فَسِقِينَ ﴿۳۲﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ
 خلق | نافرمانه | د و وکیل | اے زما رب | بیشکه ما | وژله وو | له دوی نه
 نافرمانه خلق دی . موسی د وکیل اے زما رب ! ما له هغوی نه یو سره وژله
 نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ ﴿۳۳﴾ وَآخِى هَارُونَ هُوَ أَفْصَحُ
 یوسره | پس ویریدم زه | چه دوی به ما وژنی | اوزما وروړ | هارون | هغه | زیات فصیح
 وو ، په دے ویریدم چه مریم نه کړی . اوزما د وروړ هارون ژبه زمانه زیاته
 مِیِّی لِسَانًا فَأَرْسَلَهُ مَعِی رَدًّا یُصَدِّقُنِی
 له ماته | په ژبه کې | پس ولیدک دے | ماسره | مدد کوونک | چه دے زما تصدیق وکړی
 روانه چلیدی ، په دے وجه ته هغه ماسره (زما) مددگار جوړ کړه ولیدره چه هغه زما تصدیق وکړی
 إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿۳۴﴾ قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ
 بیشکه زه | ویریدم | چه دوی به ما دروغ وگنړی | وے فرمایل | مونږ به مضبوط کړو | ستا مخه | په وروړ ستا
 ماسره دا اندېښنه ده چه هغوی به ما دروغ وگنړی الله وفرمایل چه مونږ به ستا وروړ په ذریعہ ستا مخه مضبوط
 وَنَجْعَلُ لَكَ سُلْطٰنًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكَ مَا أَتٰكَ
 او مونږ به درکړو | تاسو دواړه ته | غلبه | پس دوی به نه شی درسیل | تاسو ته | په وجه د نخبو زموږ
 کړو او تاسو دواړو له به غلبه درکړو نو هغوی به در له لاس قدر له م دروړه نه شی ، زموږ د نخبو په وجه
 أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغٰلِبُونَ ﴿۳۵﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ
 تاسو دواړه | او کوم خلق چه | ستاسو پیروی وکړی | غالب به وی | پس هرکله چه | راغے دوی ته
 به تاسو او ستاسو ملګری غالب راځی - پس هرکله چه موسی هغوی ته
 مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرٰی
 موسی | زموږ په واضع نخبو سره | دوی وویل | نه دے دا | مګر | جادو | تږه شوے
 زموږ د څرګنده دلیونه یوول نو هغوی وویل چه دا خو د ځانه جوړ شوے جادو دے

وَمَا سِعْنًا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ۝ وَقَالَ مُوسَى رَبِّي

آوندی اوریدی مونڙ ۱۵ | له خپلو پخوانو پلارانو نیکونو | او وویل | موسیٰ | زمارت
او مونږ چرے داسے خبر ځای لاریکۍ په وختو کښه هم اوریدی نه وې - او موسیٰ ورته وویل چه زمارت

أَعْلَمُ بِسَنَ جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ

ښه پوهه ۱۶ | په هغه چا | چه راږی | هدايت | ددۀ له طرف نه | او په هغه چا | چه د هغه ډياره
ډبرينه پیژنی چه چا د هغه د طرف نه سم دین راوړے دے | او د چا د آخرت انجام

عَاقِبَةُ الدَّارِ ۚ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ۝ وَقَالَ فِرْعَوْنُ

د آخرت | کور | بیشکه نه کامیابی | ظالمان خلق | او وویل | فرعون
ښه کیدونکے دے ، یقیناً چه ظالمان هیچرے کامیابیدے نه شی - او فرعون وویل چه

يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرِي ۚ فَأَوْقِدْ

اے درباریانو! | زۀ نه پیژنم | تاسو ډياره | بل شوک معبود | خپل ځان نه سیوا | پس اور بل کړه
اے درباریانو! | ماته هو تاسو ډياره د ځان نه سیوا بل خداے نه ښکاری | نو اے هامانه!

لِي يَهَامُنْ عَلَى الطِّينِ فَأَجَعَلَ لِي صَوْحًا لَعَلِّي

زما ډياره | اے هامانه! | په خټه | بیا جوړ کړه | زما ډياره | یو محل | ډياره د کچې زۀ
ماله خټه په اور کښه پخه کړه | او یوه ماسوئی داله جوړه کړه شاید چه زۀ

أُظِلُّ إِلَى إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ ۝

وګورم | د موسیٰ د معبود طرف نه | او بیشکه زۀ | گمان کوم په دۀ | له دروغ ویونکو نه
(په هغه کښه) د موسیٰ خداے ولیدے شم ، اوزۀ هو داسرے د سروغزت کمزم

وَأَسْتَكْبِرُ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا

او ستګرو کړو | دۀ | او ددۀ لښکرو | په زمکه کښه | په ناحقه | او دوی خیال وکړ
او فرعون او د هغه لښکرو په ناحقه په زمکه کښه سرکشی وکړه او ددۀ خیال وو چه

أَنَّهُم إِلَيْنَا لَا يَرْجِعُونَ ۝ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ

چه بیشکه د ګڼه | زمونږ طرف ته | بیرته نه شی راګرځولے | نومونږ ونيولو دے | او لښکرے ددۀ | بیا مونږ وغورزول دوی
مونږ ته به هیچرے پستنه نه راځی - نومونږ هغه او د هغه لښکرے ونيوے او بیا مونږ هغوی

فِي اليمِّ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ۝ وَجَعَلْنَاهُمْ

په دریاب کښه | پس وګورۍ | څنگه | تشو | انجام | د ظالمانو | او جوړ کړل مونږ دوی
په دریاب کښه وغورزول توتۀ ګوره چه ددۀ ظالمانو آخره خاتمه څنگه شوه ؟ او مونږ هغوی

أَيِّمَةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ لَا يُنصَرُونَ ۝

پیشوایان | چه بلل به دوی (خلق) | طرف داورته | او په ورځ | د قیامت به | ددوی مدد نه شی کیدی
پیشوایان جوړ کړی وو چه هم ددورخ طرف ته به ئے (خلق) رابلل او قیامت په ورځ به (هم) د هغوی قه مده نه شی کیدی

وَاتَّبَعَهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ
 او لکولو مونڊ دوی پے | په ډے دنیا کېه | لعنت | او په ورځ د قیامت به | دوی
 او په ډے دنیا کېه موږ پے لعنت و لکولو او د قیامت په ورځ به (هم) د هغوی حال
 مِّنَ الْمَقْبُوحِينَ ﴿۴۷﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِن بَعْدِ مَا
 له بد حاله خلقونه دی | او بيشكه | مونږ ورکړه وو | موسی ته | کتاب | پس له هغه نه چه
 ډیر خراب دی ، او مونږ موسی له د ډېخوانو امتونو د تنباه کولو نه پس
 أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بِصَآئِرٍ لِلنَّاسِ وَهَدَىٰ
 مونږ هلاک کړل | امتونه | پخوف | دلیونه | خلقو د پاره | ادهدایت
 کتاب ورکړو چه د (هغه زمانه د) خلقو د پاره د هوبیلا رتیا ذریعه وه اوسا سرهدایت
 وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۴۸﴾ وَمَا كُنْتَ بِمَجَانِبِ الْغَرْبِيِّ
 اورحمت | د پاره د چه دوی | نصیحت حاصل کړی | اونه وے ته | په طرف د | مغرب کېه
 اورحمت وو | چه دوی ترے نه سبق واخلی . اونه (د کوچه طریقه) قبلنیزاڅ ته موجوده وے
 إِذْ قُضِيَٰنَا إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۴۹﴾
 هرکله چه مونږ ورکړل | موسی ته | حکونه | اونه | وے ته | له حاضر وخلقونه
 هغه وخت چه مونږ موسی له حکونه وړکول اونه په هغو خلقو کېه شامل نه وے کوم چه حاضر وو ،
 وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ
 اولیکن مونږ پیدا کړی وو | ډیر امتونه | بیا او بده شول | په دوی باند | عمرونه | اونه وے ته
 بیا مونږ ډیر قومونه پیدا کړل بیا په هغوی او بده زمانه تیرک شوه | اونه د مدین
 ثَاوِيًّا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتَلَوَّا عَلَيْهِمُ آيَتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا
 اوسیدونکي | په اهل د مدین کېه | چه تاتلاوت کول | دوی ته | زمونږ آیتونه | اولیکن مونږ یو
 په خلقو کېه هم دیر نه وے چه زمونږ آیتونه د ورته آدرو لے ، بلکه دا خو هم مونږ یو
 مُرْسِلِينَ ﴿۵۰﴾ وَمَا كُنْتَ بِمَجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ
 رسول لیږونکی | اونه وے ته | په طرف | د طوس | هرکله چه مونږ آواز وکړو | اولیکن (دا خو)
 چه رسولان مو ورته لیږل | اونه ته دغه وخت د طور (غږ) په لمنه کېه موجود و هرکله چه مونږ (موسی) ته آوازه
 رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِّنْ نَّذِيرٍ
 رحمت دے | ستا د رب | چه ته وویروے | هغه خلق | چه نه دے راغله هغوی ته | څوک ویرونکے
 کړے وو خو دا ستا د رب له طرف نه یوه مهربانی ده چه ته هغه قوم (د نافرمانی د تیځونه) وویروے کوم ته چه له تانه
 مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿۵۱﴾ وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُمُ
 له تانه وپانډ | شاید چه دوی | نصیحت واخلی | او که چرے نه وے (دا خبره) چه رسید لے دوی ته
 وپانډ څوک ویرونکے نه دے راغله کیدے شی چه هغوی (ستل) نصیحت قبول کړی او که چرے دا خبره نه وے چه په دوی

مُصِيبَةً ۖ بِمَا قَدَّمْتَ أَيْدِيَهُمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا

خُذْ مَصِيبَتِ | یہ سبب دھفہ چہ | ولایت لیرے دے | لاسو نو دوی | پس دوی بہ ووائی | اے زمونیر ربہ |

لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَتِكَ وَنَكُونُ

ولے راوتہ لیرولتا | زمونیر طرف تہ | خوک رسول | چہ پیروی کرے دے مونیر | ستا آیتونو | اوشوے وے مونیر |

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا

لہ مسلمانانو نہ | بیا ہر کلہ چہ | راغے دوی تہ | حق | زمونیر لہ طرف نہ | نو دوی ووییل |

لَوْلَا أَوْتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ أَوْ لَمْ يَكْفُرُوا بِمَا

ولے ورنہ کرے شو | یہ شان دھفہ چہ | ور کرے شوے وو | موسیٰ تہ | آیا دوی انکارونہ کمرہ | دھفہ خہ نہ |

أَوْتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ ۖ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا ۖ

چہ ور کرے شوی وو | موسیٰ تہ | لہ دے نہ وپانڈ | دوی ووییل | چہ ہفہ دواہرہ جادودی | دیویل موافق |

وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَفْرٍ لَّوْنٌ ۖ قُلْ قَاتِلُوا

اودوی ووییل | بیشکہ مونیر | دھہ یوانکار کو وکی یو | وواہہ | پس راوہی | یو کتاب |

مَنْ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا ۚ اتَّبِعْهُ

لہ طرفہ دالہ نہ | چہ ہفہ | زیات ہدایت ور کو وکی وی | لہ دے دواہونہ | چہ زہ پیروی وکرہ دھفہ |

إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ۖ فَإِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ

کہ چہرے بی تاسو | رشتینی | بیا کہ چہرے | دوی قبولہ نہ کری خبرہ | ستا | نو پوہہ شہ |

أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ ۖ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ

چہ بیشکہ | دوی پیروی کوی | دخیلو خواہشونو | اوخوک | زیات کمرہ دے | لہ ہفہ چانہ | چہ پیروی کوی |

هَوَاهُ ۖ يَغْيِرْ هُدًى مِّنَ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي

دخیل خواہش | بغیر | دہدایت نہ | دالہ د طرف نہ | بیشکہ اللہ | لاسو نہ نہائی |

الضَّالِّينَ ۚ يَغْيِرْ هُدًى مِّنَ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي

دہدایت نہ بغیر | دخیل خواہش پیروی کوی | بیشکہ اللہ تعالیٰ ظالمانو خلقونہ |

فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

بیا ہفتہ | دے تہ ملاوید ونگدہ | پہ شاذ ہفتہ کس | چہ ورکرو مونہ دے تہ | سامان | دژوند د دنیا

تَمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ۵۱ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ

بیا بہ دے دی | پہ ورخ | د قیامت | لہ حاضر کرے شوو نہ | اوپہ کومہ ورخ | ہفتہ آواز بہ ورکری دوی

فَيَقُولُ آيِنَ شُرَكَاءِي الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ۵۲ قَالَ

بیا بہ دفرمائی | کوم خائے دی | زما دہفتہ شریکان | د کوموچہ | بہ تاسو گمان کولو ؟ | دویہ وائی

لَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ

ہفتہ کسان | چہ ثابت شو | پہ هغوی باند | حکم د عذاب | اے زمونہ رہہ | دا هفتہ خلق دی | کوم چہ

أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ

مونہ گمراہ کری دی | مونہ گمراہ کری دی دوی | لکہ خٹکے چہ | گمراہ شوی بومونہ | مونہ بیزارہ کیہو (لہ دوی) | طرف ستانہ

مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْْبُدُونَ ۵۳ وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ

نہ دودوی | چہ زمونہ | عبادت ئے کولے | اوپہ ویلے شی | راوبلی | خپل شریکان

فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ

بس دوی بہ ئے راوبلی | نو هغوی بہ جواب دے ورکری | دوی تہ | او دوی بہ ووی | عذاب | اے کاش !

أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ ۵۴ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا

چہ دوی | دے | سمہ لار مونہ ونگی | اوپہ کومہ ورخ | چہ هفتہ آواز وکری دوی | بیا بہ وفرمائی | چہ خٹ

أَجَبْتُمْوُ الْمُرْسَلِينَ ۵۵ فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ

جواب ورکھے ووتاسو | پیغمبرانو تہ ؟ | پس بند بہ شی | پہ دوی باند | خبرونہ | پہ دغہ ورخ

فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ۵۶ فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا

بس دوی بہ | دیویل نہ تپوس نہ شی کولے | خو خوک چہ | توپہ وکری | او ایمان راوی | او علمونہ وکری | نیک

فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿۶۷﴾ وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ

نوامید دے | چہ وی بہ دے | لہ خلامی موند و نکونہ | اوستارب | پیدا کوی | ہفغہ چہ و غواری
نوامید دے چہ دے خلق بہ کامیابہ شی - اوستارب چہ غہ غواری - ہفغہ پیدا کوی

وَيَخْتَارُ ۖ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ ۖ سُبْحَنَ اللَّهِ وَتَعَالَى

او (چہ) ہفغہ خوشبوی | نشہ دے | ددوی | اختیار | پاک دے | اللہ | او دیرنہ دے
(وہم ہفغہ پہ کینے) خوشبوی | ددوی | ہیہ اختیار نشہ - اللہ تعالیٰ پاک دے او ددوی | دشریکانو

عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۸﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا

لہ ہفغہ نہ | چہ شریکوی نے دوی | اوستارب | بوہیری | بہ ہفغہ | چہ پتوی نے | ددوی | سینے | اوہ ہفغہ
نہ | دیر اوچت دے - اوستارب نہ قول خیزونہ معلوم دی کوم چہ ددوی پہ زہ و نوکینے پت پرنہ دی اوغہ چہ

يَعْلَمُونَ ﴿۶۹﴾ وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ لَهُ الْحَمْدُ

چہ دوی نے بنکارہ کوی | اوہم دے | نشہ شوک بل معبود | سیوا ددہ نہ | ددہ دپارہ دی قول تعریفونہ
ددوی بنکارہ کوی او اللہ ہفغہ ذات دے دکوم نہ سیوا چہ بل معبود نشہ - پہ دنیا او آخرت دواہو

فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ ۚ وَلَهُ الْحُكْمُ ۖ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۷۰﴾ قُلْ

بہ دنیا کینے | اوہ آخرت (کینے) | اوہم ددہ حکم | او ددہ طرف نہ بہ | بیرتہ گرکولے شی | دواہیہ
کینے ہم دہفغہ تعریف دے ، او حکم صرف دہفغہ چلبیری او تاسولہ ہم دہفغہ طرف نہ واپس تلل دی (اللہ ہی) نہ

أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اتِّيلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ

آیا لیدی دی تاسو | کہ چرے | کری | اللہ | پہ تاسو باند | شپہ | ہمیشہ دپارہ | ترورے
وواہیہ چہ دا خورائہ ویشایی چہ کہ اللہ تعالیٰ دربانہ ہمیشہ ترقیامتہ پورے نورہ شپہ جوہ

الْقِيَامَةِ ۖ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَآءٍ ۖ أَفَلَا

د قیامت | نو شوک معبود دے | د اللہ نہ سیوا | چہ راوی تاسولہ | رہا | پس آیائہ
کری نو د اللہ تعالیٰ نہ سیوا بل شوک داسے معبود دے چہ تاسولہ رہا درکری شی ، نو آیا تاسو

تَسْمَعُونَ ﴿۷۱﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ

آورے تاسو | دواہیہ | آیا کتلی دی تاسو | کہ چرے کری | اللہ | پہ تاسو باند | ورخ
نہ آوری؟ (ہاں) ورتہ وواہیہ چہ دا خورائہ ویشایی چہ کہ اللہ تعالیٰ دربانہ ہمیشہ ترقیامتہ پورے

سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۖ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ

ہمیشہ دپارہ | ترورے | د قیامت | نو شوک دے معبود | د اللہ نہ سیوا | چہ راوی تاسولہ | شپہ
درخ جوہہ کری ، نو د اللہ تعالیٰ نہ سیوا بل شوک داسے معبود دے چہ تاسولہ شپہ

تَسْكُنُونَ فِيهِ ۖ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿۷۲﴾ وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمْ

چہ تاسو آرام وکری | پہ ہفغہ کینے | پس آیا تاسو نہ کوری؟ | اوہ خیل رحمت سرہ | ددہ جوہہ کرلے | تاسو پاریہ
راوی چہ تاسو پہ کینے آرام وکری نو آیا تاسو کوری نہ؟ | او دہفغہ یوہ مہربانی دادہ چہ تاسولہ

الْيَدِ وَالنَّهَارَ لَتَسْكُنُوا فِيهِ وَلَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ

شبهه | او ورڻ | ڇهه تاسو آرام وٺو | ڀهه ڏس ڪي | اوڌ ڀاره ڏي ڇهه تاسو وٺو | ڏڌه فضل (دندي)

وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ

وڌ ڀاره ڏي ڇهه تاسو | شڪرو ڪري | اوڀهه ڪومه ورڻ | ڇهه ڏهه آواز وٺي ڏوي | ڀس وڀهه فرمائي | ڪوم ڄاڻي ڏي زما شريڪان

اَوِجِه ڏهه شڪرو پاسو - اوڀهه ڪومه ورڻ | ڇهه الله تعاليٰ به ورته ڀهه اوچت آواز وٺي | ڇهه اوس زما هغه

الَّذِينَ كُنْتُمْ تَرْعَمُونَ ۝ وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا

هغه ڇهه | تاسو به ڏي | گمان ڪولو | اوڀوڀهه به بهي راو پاسو | لهه هر يو اُمت نه | يو ڪواه

شريڪان ڇهه شول ڪوم ڇهه تاسو به گنڀل ؟ اوڀوڀهه به ڏهه هر يو اُمت نه يو يو ڪواه بههر راو پاسو -

فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعِلُوا آتِ الْحَقِّ لِلَّهِ

ڀس وڀهه وايو مڀڻ | راوڻي | خپل دليل | ڀس ڏوي به ڀو هه شي | ڇهه رشتيني خبره | ڏالله ڏهه

نوبيا به ورته ووايو ڇهه اوس خپل خپل دليل راوڻي ڪري ڏهه هغوي به ڀو هه شي ڇهه حق خبره ڇهه الله تعاليٰ وٺيو

وَصَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝ إِنَّ قَارُونَ

اور ڪ به شي | لهه ڏوي نه | هغه ڇهه ڇهه | لهه ڄاڻ به ڏوي جوڀول | بيشڪه | قارون

وڀي ڇوڀهه ڪري ٿوڀهه دروغ خبره به ترهه نه هيريه شي - بيشڪه ڇهه قارون ڏهه موسيٰ

كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ

ڏو | لهه قوم ڏهه موسيٰ نه | ڀس ڏهه ظلم وڪرو | ڀهه ڏوي ٻائي | اوڀوڀهه وڪريه ڏهه ڏهه

د قوم سره ڏو ، خود خپل قوم ڀهه مقابله ڪي غرور ڏهه شروع ڪرو ، اوڀوڀهه ورله

مِنَ الْكُنُوزِ مِمَّا مَفَاتِحُهَا لَتَنُوتُوا بِالْعِصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ

خزانه | دومره ڇهه | ڪنجيڻه ڏهه | ڏرنه وڃي | ڀهه يو جماعت | طاقتور

دومره ڇهه خزانه وڪريه وڃي ڇهه ڏهه ڪنجيڻه به ڏهه مضبوط ڪسانو ڀهه روغه ڇهه ٻانڌ ڏرنه وڃي

إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ۝

هڪڙهه ڇهه | ڏوييل | ڏهه ته | ڏڌه قوم | ڇهه مڻه غاوره ڪيري | بيشڪه الله | نه خوشيوي | غاوره ڪسان

ڇهه وقت ڇهه ڏڌه قوم ڏهه نه ڏوييل ڇهه غاوره ڪيري مه يقيني غاوره ڪسان ڏالله تعاليٰ خوش نه وي

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ

اوڻو ٺهه | ڀهه هغه ڇهه ڪي | ڇهه در ڪري ڏي تاته الله | ڪور ڏ آخرت | اوڀهه هيروه | حصه خپل

او الله تعاليٰ ڇهه ناله ڪوم مالونه در ڪري ڏي ڀهه هڻ ڪي ڏ آخرت ڏ ڀاره ڇهه عمل وڪريه اوڌ دنيا ڀهه مال ڪي خپل برخه

مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ

لهه دنيا نه | او نيسي ڪوه | لڪه ڇنگه ڇهه | احسان ڪريه ڏ | الله | ڀهه تا | اوڀهه ٺهوه

(آخرت ته وڃي) مڻه هيروه او لڪه ڇهه الله تعاليٰ تاسو احسان ڪريه ڏهه ڏهه ته هم (ڏهه فلسو) احسانو نه ڪوه اوڀهه ملڪ

الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٥٠﴾ قَالَ

فساد | پہ زمکہ کہے | بیشک | اللہ | نہ خونبوی | فساد کوونکی | دہ وویل
کہے فساد نہ مہ خور و ، بیشک فساد پان خلق ذالہ تعالیٰ خوش نہ وی ۔ قارون وویل

إِنَّمَا أَوْتِيْتَهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۚ أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ

بیشک | راکمے شوے دکمانہ دا | پہ ہنغہ پوہہ | چہ ماسرہ دہ | آیادے نہ پوہیدو | چہ اللہ
چہ دا (مالونہ) خومانہ زما د علم (اوزما د کیاقت) پہ وجہ ملاؤ دی، آیا ہنغہ پہ دے پوہہ نہ شو چہ

قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً

ہلاک کری دی | وہاں بدلہ دے | خومرا اُمتونہ | چہ | ہفتہ زیات سخت دو | لہ دہ نہ | پہ قوت بے
 اللہ تعالیٰ دہفتہ نہ وراں داسے | دیر اُمتونہ تباہ کری دی | ہہ دہفتہ نہ | پہ زوس کئے زیات وہ

وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٨﴾

ادزیات دؤ | په جمع کښه | اوتپوس به نه شي کيدے | د دوی د گناهونو په حقله | له مجرمانو نه
وملگي کړي دې دې زيات وو | اوله مجرمانو نه د گناهونو په حقله اوتپوس ناسته | په هغه حالت کې د دوی

وَمَلَأْنِي بِهِ دِرِّيَّاتٍ وَوَأَوَّلَهُ مُجِرمَانِ بِثَلَاثِ نِجْمَاتٍ
فِي زَيْنَتِهِ قَالَ الذِّكْرُ رَبِّدُرْدُرُ

یہاں دیکھو کہ یہ سب کچھ اللہ تعالیٰ کی طرف سے ہے۔

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ هُمْ بِهِ خَبِيلٌ پوره‌شان سره دخیل قوم په مخینه راووتلو، نوڅوک چه د دنیا طلبکار ووهغوی وویل

حُمَةُ الدُّنْيَا بَلَّتْ لَنَا مِثْلَ مَا أَقْبَىٰ

وَدُنِ | دُ دُنِیَا | اے کاش! چہ مونز سرہ | پہ شان | دَہقہ خُہ | چہ وکرہی شوی دی | قارون تہ

ہے اے کاش! مونہ سرکہ ہم دغے خیزونہ موجود دے لکے چہ قارون نہ ورکری شوی دی

شک دے نصیب والا ہے لوئے | ادو وئیل | ہنہ خلقو | حاتہ مہ وکے ہے | علم | ویکم

نیفادے خوچیر خوش نصیبہ دے۔ اوخوک چہ د علم خاوندان و وهفوی وویل چہ بد نصیب

وَأَبِ اللّٰهِ خَيْرٌ لِّمَنۢ آمَنَ وَعِمَدُ صَالِحَاتٍ وَلَا يُلْقِفُهُ

۱۔ اللہ تعالیٰ تو اب دیر زیت غمرا دے کومچہ دھفہ کسا نو نصیب کیڑی چہ ایمان راؤری او نیگ کارونہ کوی اودا خبر
 ۲۔ اللہ نواب (اجر) دیریشہ دھفہ چاد پارکا چہ ایمان راؤری اودا عملئے وکرو | نیک | اونو ملا دیڑی ہفہ راؤری

الصَّبْرُ ۝ فَخَسَفْنَا بِهِ وَبَدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَارَ

کر | صبر کو دیکھو کہ | نوموینز ورنہ بخیر دل دے | او د دہ کوں | پھر مہ کہنے | پس نہ دے
نہ چاہے بنو کہ شی چہ صبر کوئی - نوموینز قارون او د ہفہ مانتری (دوا) یہ مہ کہنے - شیخ کا بیان ہے اس سے

مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ

مِنَ الْمُتَصَرِّينَ ۝۸۱ وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ

له انتقام اخستونكونه | اوصبا کرو | هغه خلقوچه | چه ارمان ئے کولو | ددہ دمرتے

يَا الْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَانُ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ

پرونت | وونیل | (چه) هائے افسوس | الله | قراخه کوی | رزق | چا دپاره

رمانیان وو وونیل چه ربنیتیا دی چه هم الله تعالیٰ په خپلو بندگانو کښه دچا په حقله غواړی

يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا

چه غواړی | له خپلو بندگانو نه | او کموی | که چرے احسان نه کولے | الله | په مونږ باندی

لَخَسَفَ بَنَاتٌ وَيَكَانَهُ لَا يَفْلِحُ الْكَافِرُونَ ۝۸۲ تِلْكَ الدَّارُ

نوهغه په مونږ ورښخ کړی وو | هائے افسوس! | چه نه کامیا بیږی | کافران خلق | دا | کور

په هم په زمکه کښه ورښخ کړی وو ربنیتیا دی چه کافران نه کامیا بیږی - دا د آخرت کور مونږ هغه خلقو

الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ

د آخرت | مونږ مقرر دودا | هغه خلقو دپاره | چه نه غواړی | لوئی | په زمکه کښه

دپاره مقرر ساتلے دے چه په زمکه کښه تکبر او فساد کول نه

وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ۝۸۳ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ

ونه فساد | او انجام (رسته) | پرهیز کارانو دپاره | خوک چه | راغے | په نیکی سره

غواړی ، او آخرت خو هم د پرهیز کارانو رسته دے - خوک چه (د الله دربارته) نیکی راوړی

فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى

نوهغه دپاره دی | بهتر | له هغه نه | او چاچه | راوړله | بدی | نوبدل به نه ملاو بیږی

نوهغه ته په د خپل عمل غوره بدل وړکولے شی ، او خوک چه بدی ځان سره راوړی نو بد کارو کسانو ته

الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝۸۴ إِنَّ الَّذِي

هغه خلقوته | چه عملونه ئے وکړل بد | مکر موافق د هغه څه | چه دوی به کول | بیشکه هغه (الله) چاچه

به فقط هغه هومره بدل وړکولے شی څومره بد کارونه چه به هغوی کول - یقیناً هغه الله چاچه په تا

فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَأْدِكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُلْ رَبِّي

فرض کړو | په تا باندی | قرآن | خامخا واپس کړو څو که د تالره | طرښ واپس کیدو ته | دواپه | زما رب

باندی (د) قرآن (حکونه او عمل) فرض کړے د هم هغه به تا (اصلي) مقام ته واپس وکړو شی - (له نبی!) نه ورته دواپه

أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝۸۵

ښه پوهه ځے | چه خوک | راغے | په هدایت سره | او خوک دے | په گمراهی کښه | ښکاره

چه زما رب ښه پوهیږی چه چار رښتینے دین راوړے دے او خوک په ښکاره گمراهی کښه پروت دے -

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَن يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً

اوتانا امید نہ لرو | چہ نازل بہ کہے شی | ستا طرف تہ | کتاب | مگر بہ رحمت
اوستا خو دا امید نہ وو چہ دا کتاب بہ دربار نازل شی ، دا خو صوف ستا د

مِّن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ ۚ وَلَا يَصُدُّكَ

ستا درت | پس ہیکلہ مہ کیبرہ نہ | مدد کار | د کافرانو | اودوئی دتا منع نہ کری
رب رحمت وو نو تہ ہیچرے دے کافرانو پشت پناہی مہ کوہ - اودھراک چہ تاتہ د اللہ

عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنْزِلَتْ إِلَيْكَ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ

د اللہ د آیتونہ | پس لہ ہغ نہ | چہ ہرکہ نازل کر شول | ستا طرف تہ | اودعوت وروہ | طرف درت خیل تہ
حکمونہ راؤرسیدل اوس تہ خیال سا تہ چہ دوئی ترے نہ تا منع نہ کہے شی اود خیل رب طرف تہ بلنہ کوہ

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۚ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ

اوتہ ہرگز مہ کیبرہ | لہ مشرکانو نہ | اوتہ مہ بلہ | د اللہ سرہ | معبود بل
او بہ مشرکانو کہے مہ شاملیبرہ - اود اللہ تعالیٰ سرہ ہیچرے دبل معبود بلنہ مہ کوہ

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ قَدْ كَلَّمَ طَائِفًا مِّنْ عِبَادِهِ الَّذِينَ ظَلَمُوا

نشستہ کھوک بل معبود | بے لہ دہ نہ | ہرغیز | ہلاکید ویکے دے | ددہ د مخ (ذات) نہ سیا
د ہغ نہ سیا بل معبود نشستہ ، ہرغیز فنا کید ویکے دے د ہغ نہ سیا

لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۚ

ہم ددہ دے | حکم | اودھم ددہ طرف تہ | بہ تاسو واپس کیبری
حکم صوف د ہغ چلیبری اوتاسو قول بہ ورتہ خاما واپس کیبری

سُورَةُ الْعَنْكَبُوتِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سورہ عنکبوت بہ مکہ کہے نازل شو (شروع) د اللہ بہ نوم چہ لوئے مہربان دیر زیارتم کوئے دے | بہ دیکھئے (۱۶۹) آیونہ اور (۱) رکوع کا دے
د اللہ بہ نوم شروع کوم چہ لوئے مہربان دیر زیارت رحم خاوند دے

الَّذِينَ أَحْسَبَ النَّاسُ أَن يُتْرَكُوا أَن يَقُولُوا آمَنَّا

الہ - | آیا خیال وکرو | خلقو | چہ دوی بہ پریشودے شی | چہ دوی ووئیل | چہ مونیر اہا راؤرو
الہ - آیا دے خلقو دا خیال دے چہ بہ دومرہ قدرے وینا بہ پریشودے شی چہ مونیر ایمان راوے دے

وَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ۚ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ

اودوئی بہ | نہ شی آزمائیل | اوالبتہ مونیر آزمینبت وکرو | بہ ہغہ خلقو چہ | لہ دوی نہ ورنہ دو
اودوئی بہ نور آزمینبت نہ کیبری ؟ اومونیر خو د دوی نہ ورنہ خلق ہم آزمائیل دی

فَلْيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلْيَعْلَمَنَّ الْكَذِبِينَ ۚ

نوزور بہ معلوم (بیکار) کری | اللہ | ہغہ خلق چہ | رہنبتائے ووئیل | اوضور بہ معلوم کری | دروغ ویکوئی
نو اللہ تعالیٰ بہ خاما رہنبتائی او دروغ زنی خلق (جدا جدا) بیکارہ کوی

مَنْ يَدْعُوا إِلَىٰ غَيْرِ اللَّهِ فَذَرْهُ هُوَ يُبَدِّلُ مَا يَشَاءُ لِمَنْ يَشَاءُ

مَنْ يَدْعُوا إِلَىٰ غَيْرِ اللَّهِ فَذَرْهُ هُوَ يُبَدِّلُ مَا يَشَاءُ لِمَنْ يَشَاءُ

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا

آیا گمان و کردو | هغه خلقو چه | کوی | بد کارونه | چه و پانډ به شی دوی په مونږ پانډ
آیا څوک چه بد کارونه کوی د هغوی داخیال دے چه زمونږ نه به چرته بل خوا و لښتی؟

سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿۴﴾ مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ

بد دی | هغه څه چه | دوی ئه فیصله کوی | څوک چه | امید لری | الله سره د ملاقات
ډیره غلطه اندازہ دے چه دوی ئه لکوی - څوک چه د الله تعالی سره د ملاقات امید ساقی

فَإِنْ أَجَلَ اللَّهُ لَهُ أَتٍ وَهُوَ السَّامِعُ

نوبیشکه | مقرر شوے وخت | د الله | خامخا راتلونکے دے | او هغه | آوریډونکے
نږدې وهه د شی چه | د الله تعالی مقرر شوے وخت ضرور راتلونکے دے او هغه هر څه آوری په

الْعَلِيمِ ﴿۵﴾ وَمَنْ جَاهِدْ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ

پوهه دے | او څوک چه | جهاد کوی | نوبیشکه | دے جهاد کوی | د خپل ځان پاره
هر څه پوهه دے - او څوک چه محنت کوی | نو هغه د خپل ځان (د فائدے) د پاره محنت کوی -

إِنَّا لِلَّهِ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿۶﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا

بیشکه | الله | بے نیازه دے | د عالمونو نه | او هغه خلقو | چه ایمان ئه راوړو
یقیناً الله تعالی د ټول کائنات نه بے پروا دے - او هغه خلق چه ایمان ئه راوړو

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ

او عمل ئه وکړو | نیک | مونږ به ضرور لرې کړو | له دوی نه | بدیانے د دوی
او هغوی نیک عملونه وکړل ، مونږ به د هغوی گناهونه د هغوی نه لرې کړو

وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۷﴾ وَوَصَّيْنَا

او مونږ به ضرور جزا ورکړو د دوی | ډیره ښه | د هغه (عمل) | چه دوی به کولو | او حکم وکړو مونږ
او کوم نیک عملونه چه هغوی کول د هغه ډیره ښه بدل به ورکړو ، او مونږ انسان ته

الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهِدَاكَ لِتُشْرِكَ

انسان ته | خپل مور پلار سره | د نیکی کولو | او که چرے | دوی زور اچوی په تا | چه ته شریک کړے
د مور پلار سره د ښه سلوک حکم ورکړے دے او (دا حکم موهم ورکړے د چه) که هغوی دواړه تا مجبور ۱ کړی

بِئِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ

ماتره | هغه څه چه | نشته دے | تاته | د هغه | څه علم | نو د دوی اطاعت مه کوه | زما طاعت ته | تاسوله واپس راتلل
چه ته ماسره څوک شریک جوړ کړے د کوم چه تاسره علم نشته نو هغوی دا خبره مه مننه تاسو ټول به ماته پستنه راځو

فَأَنذَرْتُكُمْ إِنَّمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۸﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

نور څه به تاسو وښایم | هغه څه | چه تاسو به کول | او کوم خلق چه | ایمان راوړی | او دے کړل
نور څه به تاسو په خپلو کړو کارونو خبرو م - او څوک چه ایماندار دی او د نیکی کارونه

فَأَنذَرْتُكُمْ إِنَّمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۸﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

نور څه به تاسو وښایم | هغه څه | چه تاسو به کول | او کوم خلق چه | ایمان راوړی | او دے کړل
نور څه به تاسو په خپلو کړو کارونو خبرو م - او څوک چه ایماندار دی او د نیکی کارونه

فَأَنذَرْتُكُمْ إِنَّمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۸﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

نور څه به تاسو وښایم | هغه څه | چه تاسو به کول | او کوم خلق چه | ایمان راوړی | او دے کړل
نور څه به تاسو په خپلو کړو کارونو خبرو م - او څوک چه ایماندار دی او د نیکی کارونه

الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ۙ وَمِنَ النَّاسِ مَن

نیک کارونه | مونږ به ضرور داخل ڪړو دوی | په نیکانو ڪنه | او ځه له خلقونه | هغه څوک دی

کوی ، نو مونږ به ښه ضرور په نیکانو ڪنه شامل ڪړو ، او ځه خلق داسه دی چه وای

يَقُولُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ فَاِذَا اُوذِيَ فِي اللّٰهِ جَعَلَ فِتْنَةً

چه وای | مونږ ایمان راوړو | په الله | بیا هکله چه | تکلیف ورکړه شو | په (لا اله الا الله) ښه | نو ځه | تکلیف ورکړل

مونږ | په الله تعالی باندې ایمان راوړه ځه | د الله تعالی په لاس ځه ورته (لېو ډیر) تکلیف ورکړه شی نو

النَّاسِ كَعَذَابِ اللّٰهِ وَلَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ

د خلقو | په شان د عذاب الله | او ځه چرې | راشی | ځه مدد | ستا د رب له طرف نه

د خلقو داسه وگنړی لکه د الله تعالی عذاب چه وی او ځه چرې ستا د رب له طرف نه (تاته) امداد راوړی

لَيَقُولَنَّ اِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ اَوَّلَيْسَ اللّٰهُ بِاَعْلَمَ بِمَا

نو دوی ضرور وای | چه بیشکه مونږ وو | تاسو سره | آیا نه دے | الله | ښه پوهه | په هغه څه

نو (مومنانو نه) وای چه مونږ خوتا سوسره وو | آیا الله تعالی ته هغه هر څه معلوم نه دی چه د

فِي صُدُورِ الْعٰلَمِيْنَ ۙ وَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

چه په سینو ځه دی | د عالمونو | او ضرور به معلوم کړی | الله | هغه خلق | چه ایمان ښه راوړو

مخلوق په سینو ځه (پټه) دی ، او کومو خلقو چه ایمان راوړه دے الله تعالی به ښه ضرور ښکاره کړی

وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ ۙ وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

او ضرور به معلوم کړی | منافقان (هم) | او وای | هغه خلق | چه کافران دی | هغه خلقو ته | چه ایمان راوړه

او کوم چه منافقان دی هغوی به هم ضرور ښکاره کړی . او کوم خلق چه کافران دی هغوی مومنانو ته وای چه مونږ

اَتَّبِعُوْا سَبِيْلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطِيْئَتَكُمْ وَمَا هُمْ بِحٰمِلِيْنَ

چه تاسو پیروي کوئ | زموږ د لارې | او مونږ به اوچت کړو | ستاسو گناهونه | اونه دی دوی | او چتونک

مسلك اختيار کړئ | او ستاسو د گناهونو پټي زموږ په ذمه شو ، حال داسه چه دوی د هغوی له گناهونو

مِنْ خَطِيْئَتِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ ۗ اِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ۙ وَلَيَحْمِلُنَّ

له گناهونو د هغوی نه | د څه څیز | بیشکه دوی | خود روغزن دی | او خا مخا به دوی اوچتوی

نه بخږه قدر له هم په ځان اخسته نه شی (بلکه) دوی سراسر دروغزن دی . او دوی به خپل پټي هم

اَتَّقَالَهُمْ وَاتَّقَالًا مَّعَ اتَّقَالِهِمْ ۚ وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ

خپل بارونه | او بارونه | سره د بارونو خپلو | او ضرور به له دوی پتوس کول شی | په ورځ د قیامت

اوچت کړی وی | او د خپلو سره پتوس پټي هم ، او د قیامت په ورځ به ترے نه د دے

عَمَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ۙ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوحًا اِلٰى قَوْمِهٖ فَلَبِثَ

له هغه څه نه | چه دوی به دروغ جوړول | او بیشکه | مونږ ولیږلو | نوح | د دے د قوم طرفه | نو دے پاته شو

دروغ جوړولو په حقله ضرور پتوس کړی . او مونږ نوح خپل قوم ته ولیږلو نو هغه به

فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ

پہ دوی کے | زرت | کلونہ | مکر | پنخوش | کالہ (کم) | پس وینول دوی | طوفان
کے | پنخوس | کم | زر کالہ | پاتے | شو ، نو بیا هغوی طوفان راؤنیول

وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿۱۳﴾ فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَبَ السَّفِينَةَ وَجَعَلْنَاهَا

اودوی | ظالمان وو | بیا مونہ نجات و رکرو دہ تہ | او کشتی والوتہ | او جوہہ کہہ مونہ دا
اودغہ خلق غت ظالمان وو ، بیا مونہ هغہ او پہ کشتی کے سوارکے تول بچ کرل ، او دا واقعہ موڈ تولے

آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿۱۵﴾ وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ

نخبہ | دپارہ دعالونو | او ابراہیم | ہرکہ چہ دہ وویل | خیل قوم تہ | چہ عبادت کوئی | داللہ
دنیا دپارہ عبرت و گروہلہ - او ابراہیم مو ویلہو چہ خیل قوم تہ نے وویل چہ داللہ تعالیٰ عبادت کوئی

وَأَتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۶﴾ إِنَّمَا

او ویریزئی دہ نہ | دا | دیرہ بشہ دہ | تاسوڈ پارہ | کہ چرے | تاسو پوھیڑی ؟ | بیشک
اودھغہ نہ ویرہ کوئی ، دا خبرہ تاسوڈ پارہ غورہ دہ کہ تاسو پوھیڑی ؟ تاسو واللہ تعالیٰ

تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ

تاسو عبادت کوئی | سیوا | داللہ نہ | دبتانو | او تری تاسو | دروغ | بیشک | هغہ خلق چہ
ہیرکہے دے اود بتانو پہ عبادت پسے شوی بیی | او دہان نہ دروغ تراشی ، تاسو چہ داللہ تعالیٰ

تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا

تاسو بندگی کوئی | سیوا | داللہ نہ | دوی اختیار نہ لری | تاسوڈ پارہ | درحق | پس تاسو ولتوی
نہ سیوا دے موس چا عباد تو نہ کوئی نو هغوی تاسولہ ہیخ روزی درکولے نہ شی نو خیل رزق

عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ ۖ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۱۷﴾

داللہ سرہ | رزق | او عبادت و کرئی ددہ | او شکرو کرئی | ددہ | ہم ددہ طرہ | تاسولہ واپس تلل دی
داللہ تعالیٰ سرہ ولتوی اود هغہ عبادت کوئی اود هغہ شکرا داکوئی او هغہ نہ بہ پستہ ورخی -

وَإِنْ تَكْذِبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ وَمَا

اوکہ چرے | دروغ گنہی تاسو | نو بیشک دروغ گنہی وو | دیروامتو نو | لہ تاسونہ و ہانہ (ہم) | اونہ دی
اوکہ چرے تاسو (حقہ خبرہ) دروغ گنہی نو (داخہ نوے خبرہ نہ دہ) تاسونہ و ہانہ ہم دیرو قومونو دروغ گنہی دہ ، اود

عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿۱۸﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ

پہ پیغامبر | مکر پیغام رسول | ہنکارہ | ایانہ دی کتلی دوی | چہ خنکہ | پہ اول خل پیدا کوئی
پیغمبر پہ ذمہ خو بس خیل پیغام ہنکارہ رسول دی - ایانہ دی خلقو تہ معلومہ نہ دہ چہ اللہ تعالیٰ خنکہ پہ اول خل

اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿۱۹﴾ قُلْ

اللہ | مخلوق | بیا بہ دوبارہ پیدا کرئی دا | بیشک دا | اللہ تہ | آسان دی | دوا بہ
مخلوق پیدا کرئی او بیا بہ نے خنکہ سر دوبارہ پیدا کرئی ؟ دا کار اللہ تعالیٰ تہ دیر آسان دے قوالہ

سَيَرُّوْا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوْا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ

وگرختی | یہ زمکہ کنے | بیا وگوری | چہ شنگہ | پہ اول خل پیدا کرو | مخلوق | بیا بہ اللہ
چہ پہ ملک کنے وگرختی | نو وگوری چہ اللہ تعالیٰ خنکہ پہ اول خل مخلوق پیدا کرے دے، بیا بہ ہم اللہ

يُنْشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

پیدا کری | پیدا کول | یہ دویم خل | بیشکہ اللہ | پہ ہر غیز باند | قادر دے -
مخلوق پہ دویم خل پیدا کری | بیشکہ اللہ تعالیٰ پہ ہر خبرہ باند قدرت لری

يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ۝

دے عذاب وگوری | چالہ چہ وغواری | اورحم بہ وگوری | پہ چاہہ وغواری | اوددہ طرف تہ بہ | تاسو بیرتہ گروئے شئی
ہفہ چالہ چہ وغواری عذاب وگوری او چا باند چہ وغواری - رحم کوی او ہفہ تہ بہ تاسو قول بیرتہ وگرختی

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۚ وَمَا

اونہ یئی | تاسو | عاجز کوونکی | یہ زمکہ کنے | اونہ | پہ آسمان کنے | اونشتہ دے
او تاسو نہ یہ زمکہ اونہ دے آسمان دپاسہ دے ہفہ مقابلہ کوئے شئی | اوداللہ تعالیٰ

لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَلَا نَصِيرٌ ۝

تاسو دپارہ | سپوا | داللہ نہ | خوک دوست | اونہ (خوک) مددگار | اوکوم خلق چہ
نہ سپوا | ہیخوک ستاسو کارساز او مددگار نشستہ - او خوک چہ دے

كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَكْسِبُوْنَ مِنْ رَّحْمَتِي

منکری | دے آیتونو | داللہ | اوددہ دملقات | ہم داخل | نا امید شول | زما درحمت تہ
اللہ تعالیٰ دے آیتونو اوددہ ہفہ دملقات نہ انکار کوی | داسے خلق زما درحمت نہ نا امید دی

وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ

او ہم دے خلق دپارہ دے | عذاب | دردناک | پس نہ وو | جواب | ددہ دقوم
او ہم دے خلق دی چہ دردناک عذاب وولہ مقرر دے - نو د ابراہیم دے قوم د طرف نہ بس دا (یو)

إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوْهُ أَوْ حَرِّقُوْهُ فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ ۚ

مگر داچہ | دوی وویل | تاسو وژنی دے | یا و سوزوی دے | پس خلاصہ وکرودہ تہ | اللہ | لہ او نہ
جواب دو چہ دے مگر کوی | یائے و سوزوی | مگر اللہ تعالیٰ ہفہ دے او دے عذاب نہ بچہ کرو

إِنَّ فِيْ ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝ وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ

بیشکہ | یہ دے کنے | نخبہ دی | دپارہ دہفہ قوم | چہ ایسان راوری | اودہ وویل | بیشکہ تاسو نیولی دی
بیشکہ چہ پہ دے کنے دے مؤمنانو دپارہ دیرے نخبہ دی - او ابراہیم وویل چہ تاسو داللہ تعالیٰ

مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا ۚ مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ

سپوا | داللہ نہ | بتان | (پہ وجہ دے دوستی) | پہ خیل مینہ کنے | پہ ژوند د دنیا کنے
نہ بغیر بتان لہ چہ کوم بتان خوین کری دی نو داستاسو د دنیا د مینہ محبت پہ وجہ دی

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ
بِأَيِّهِ | پھر ورخ | د قیامت | انکار کوی | خے له تاسونہ | د خنو | اولعت بہ کوی

بِأَيِّهِ | پھر د قیامت پہ ورخ | د یو بل مخالف شی | او پہ یو بل پہ

بَعْضُكُم بِبَعْضٍ وَامَّا لَكُمْ الشَّارُ وَمَا لَكُمْ
پہ تاسو کینے خے | پہ خنو باند | او خے بہ ستاسو | دوزخ وی | اونہ (بہ وی) | تاسو د پارہ

لَعْنَتُهُ وَيَايُ | او ستاسو تہیکاونہ بہ دوزخ وی ، او ہیٹوک بہ درسہ

مِنْ نَّاصِرِينَ ۳۵ قَامَنْ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ
خوک مدد کار | پس ایمان راوہو | پہ دے | لوط | او دے وئیل | بیشک زہ | ہجرت کوونکیم

امداد نہ کوی ، نولوط ۳۵ دھغہ تصدیق وکرو ، او ابراہیم ووییل چہ زہ دخیل رب د پارہ وطن

إِلَى رَبِّي ۳۶ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۳۷ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ
خیل رب طرفتہ | بیشک ہم دے دے | غالب | د حکمت خاوند | اومونہ عطا کرل | دے نہ | اسحاق

پریپدم ، ہغہ دیر زبردست دے د حکمتونو خاوند دے - اومونہ ورتہ (خوئے) اسحاق اورنوسے

وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ
او یعقوب ۳۷ | او کینہود لومونہ | د دے پہ اولاد کینے | نبوت | او کتاب

یعقوب ورکرو ، او دھغہ پہ اولاد کینے مود پیر پری او د کتاب سلسلہ جاری وساتہ

وَأَتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ
اور کرو مونہ دے نہ | د دے اجر | پہ دنیا کینے | او بیشک دے بہ | پہ آخرت کینے

اودھغہ له مو پہ دنیا کینے ہم غمت اجر ورکرو ، او پہ آخرت کینے بہ (ہم) پہ نیکانو

لِمَنِ الصَّالِحِينَ ۳۸ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ
له صالحانہ نہ وی | او (مونہ و لیرلو) لوط | ہکے چہ دے ووییل | خیل قوم نہ | بیشک تاسو | کوی

خلقو کینے شمبر وی - اولوط ۳۸ مونہ پیر کرو کلہ چہ ہغہ خیل قوم نہ ووییل چہ آیا تاسو داسے د

الْفَاحِشَةَ مَاسَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ۳۹

کار دے حیائی | چہ نہ دے کرے وپاند تاسو | دا کار | ہیٹو کس | له جہان د خلقت نہ -

پہ حیائی کار کوی | چہ تاسو نہ وپاند پہ تولہ دنیا کینے ہیچرے بل چاند دے کرے ؟

أَيُّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ ۴۰

آیا تاسو (خلق) | راخی | سہوتہ ؟ | او دھئی | لارے

تاسو د ناریتو سرہ بد فعلی کوی ، او لارے شو کوی

وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمْ الْمُنْكَرَ ۴۱ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ

او تاسو کوی | پہ خیلو محفلونو کینے | غراب کارونہ | پس نہ دو | جواب | د دے د قوم

او پہ چک مجلس کینے نامناسب کارونہ کوی - نو د قوم جواب ورتہ بس یوازے

هَذِهِ الْقَدِيَّةُ رَجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٣٤﴾

دے کی | عذاب | لہ آسمان نہ | پہ دے وجہ پہ | دوی بہ بد کاری کولہ

وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣٥﴾

او بیشکہ مونہ پرینودلہ | لہ دغہ کی نہ | نخبہ | واضحہ | دپارہ دھغہ خلقو | پہ د عقل نہ کاراخی

وَالِی مَدَیْنٍ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يٰ قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ

او مونہ ویولہ | د مدین طرف نہ | د دوی ورور | شعیب | نو دہ وویل | اے زما قومہ | عبادت وکری د الله

وَارْجُوا الْیَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوْا فِی الْاَرْضِ مُفْسِدِیْنَ ﴿٣٦﴾

او امید لری | د ورے | د آخرت | او مہ کرخی تاسو | پہ زمکہ کنے | فساد کوونکی

فَكَذَّبُوهُ فَآخَذَتْهُمْ الرَّجْفَةُ فَاصْبَحُوا فِیْ دَارِهِمْ

پس د دوی وگنہ وکری | پس وویل دوی لری | زلزلے | پس دوی شول پہ وخت د صبا | پہ خپلو کورونکے

جَحِیْمِیْنَ ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَّیْنَ لَكُمْ مِّنْ مَّسْکِنِهِمْ

پہ نخبہ پرینوتلی | او (هلاک وکری) عاد | او ثمود | او ددا | واضحہ شو | تاسوتہ | د دوی لہ کورونونہ

وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّیْطٰنُ اَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ

او بنائستہ کری و د دوی دپارہ | شیطان | عملونہ د دوی | پس دہ منع کری د دوی | د لارے نہ

وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِیْنَ ﴿٣٨﴾ وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنُ وَهَامَانَ

او د دوی | هو بنیار | او قارون | او فرعون | او هامان (موم هلاک کن)

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُّوسٰی بِالْبَیِّنٰتِ فَاسْتَكْبَرُوا فِی الْاَرْضِ

او بیشکہ داغے و د دوی نہ | موسیٰ | پہ واضحہ نخبہ سرہ | نو دوی تکبر وکری | پہ زمکہ کنے

وَمَا كَانُوا سَبِقِیْنَ ﴿٣٩﴾ فَكَلَّا اَخَذْنَا بِذُنُبِهِمْ فَنِهَضَهُمْ

اونہ | و د دوی | و ہاند و تونکی | پس ہریو | مونہ و نیولو | د دہ پہ گناہ | نو پہ دوی کنے (دغہ)

وَمَا كَانُوا سَبِقِیْنَ ﴿٤٠﴾ فَكَلَّا اَخَذْنَا بِذُنُبِهِمْ فَنِهَضَهُمْ

او ہغوی زمونہ (د نیوکہ) نہ ونہ تبتیدے شول | نو مونہ وویل دھغوی د گناہون پہ وچہ وویل | نو پہ خنوباند

مَنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ

هغه دی | چه را و لیدلو مونږ | په هغوی باند | د کانډو باران | او څه له دوی نه | هغه څوک وو | چه د ښوولو هغه را | سخت آواز | خو مونږ کانډی | وورول | او څوک یوے | چغه | راو ښیول

وَمِنْهُمْ مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَّنْ

او څه له دوی نه | هغه څوک وو | چه ښکته بوتلل مونږ | هغوی | په زمکه (کبه) | او څه له دوی نه | هغه څوک وو | او څه داسه وو | چه مونږ هغوی په زمکه ورننویستل | او څه خلق مونږ غرق

أَغْرَقْنَاهُ وَمَا كَانِ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ

چه غرق کړل مونږ | اونه دے | الله (داسه) | چه ظلم ئه کولو په دوی | لیکن | دوی به | په خپلو ځانونو | کړل | او الله تعالیٰ په هغوی ظلم نه دے کړے | بکه هغوی په خپله په ځانونو

يُظْلِمُونَ ﴿٣٠﴾ مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ

ظلم کولو | مثال | د هغو خلقو | چه وئے نیول | سبوا | د الله نه | (د نوس) دوستان | ظلم کولو | کومو خلقو چه الله تعالیٰ پرېښودے دے | او نوس معبودان ئے جوړ کړی دی

كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ إِتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ

په شان د مثال | د جولای دے | چه جوړ ئه کړو | یو کوس | او بیشکه | د ډیر زیات کز وئ د کورونو نه | د هغوی مثال د جولای دے | چه هغه ځان له یوه جاله جوړه کړه | او | په کورونو کبه کز وئے کوس

لَبِيتِ الْعَنْكَبُوتُ كَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٣١﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ

کوس | د جولای دے | کاش | دوی پوهیدلے | بیشکه الله | پوهه دے | د جولای کوس دے | کاش | هغوی په دے خبره پوهیدلے | بیشکه الله تعالیٰ ته هغه ټول څیزونه

مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾

په هغه څه چه دوی ئے بلل | سیوا د الله نه | هر څیز چه وی | اودے | غالب | خاوند د حکمت دے | معلوم دی | چه دوی ئے د الله تعالیٰ نه بغیر بلنه کوی او هغه د قدرت او د حکمتو خاوند دے

وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا

او دا | مثالونه دی | مونږ بیانوو دا | خلقو د پاره | اونه پوهیږی په د باند | مگر | او دا هغه مثالونه دی | چه مونږه ئے خلقونه بیانوو | او په دے باند هغه خلق پوهیږی چه

الْعَالِمُونَ ﴿٣٣﴾ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ

پوهه خلق | پیداکړل | الله | آسمانونه | او زمکه | په رښتیا سره | د پوهه خاوندان دی | الله تعالیٰ آسمانونه او زمکه ډیر په مناسبه طریقه پیداکړی دی

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٤﴾

بیشکه | په دے کبه | نڅښه ده | مؤمنانو د پاره | په دے کبه مؤمنانو د پاره غټ دلیل پروت دے